

Dockor i Norr

Nordisk dockteaterfestival

Umeå 7-11 november 2007

Festivalprogram

DOCKOR I NORR
nordisk dockteaterfestival

Dockor i Norr

Dockor i Norr är en nordisk dockteaterfestival som kommer att äga rum i Umeå 7-11 november i år. Festivalen kommer att erbjuda både barn- och vuxenföreläsningar av inbjudna grupper från Island, Norge, Finland, Sverige och Ryssland. Dessutom innefattar festivalen föreläsningar, workshops och utställningar. Syftet med festivalen är att manifesteras dockteatern som konstform samt att visa på dess tidlösa kvalitéer som underhållning.

Dockor i Norr grundades av dockspelaren, dockmakaren och manusförfattaren Margareta Selander. Margareta, med rötterna i Norrland, driver den professionella ensemblen Dockteater Månstjärnan, som har varit verksam sedan 1987. Månstjärnan, som är omtalad för sin stilbildande karaktär, nådde tidigt internationell status och har genomfört turnéer i bl. a. Italien och Ryssland. Med anledning av Månstjärnans 20-års jubileum (1987-2007) valde Margareta att ar-rangera projektet i fråga.

Projektet Dockor i Norr, som ägs av Föreningen Norden, sker i samarbete med en rad partners. Festivalens ledord är "befruktning" och i centrum står ett budskap om tolerans, kreativitet och fred. Vi lägger stor vikt vid den internationella aspekten och ser festivalen i fråga som ett sätt för olika kulturer att mötas i ett konstruktivt utbyte. Vi vill även rikta människors blickar mot dockteaterns förmåga som näring för samhället.

Dockteater är en uråldrig teatralisk konstform med rötter i grunden av civilisationen. Överallt och alltid har människor skapat och skildrat genom objekt och figurer. Det har funnits en vilja att uttrycka saker som man inte kan säga själv...dockan får tala. Under historiens gång har dockteatern utvecklats och förfinats, omvandlats och anpassats för att kunna fungera i samhällets skiftande form. Med sina många ansikten berikar dockteatern våra liv och får oss att reflektera över oss själva och vår samtid.

Dockteatern har gjort en mäktig resa i relativt modern tid, från de gamla kejsrerliga hoven via kyrkan, torgen och slutligen upp på scen på bibliotek,

skolor och teatrar. När kasperteatern kom till Sverige 1856 spelades den först i Ridarhuset och sedan på Djurgården. Bl.a. Strindberg och Carl Larsson var hängivna besökare som flitigt nyttjade inspiration från den "nya" konstformen.

I dag och i Sverige berikar dockteatern kultur-scenen med sin speciella blandning av poesi, humor och tidlös visdom. Likt en ovanlig fågel lyfter den sina vingar mot skyn och lämnar ett avtryck av starka bilder.

www.dockorinorr.org

Boka

Biljetter till föreläsningar på Norrlandsoperan (Black Box, B-salen) bokas via: biljetter@norrlandsoperan.se, 090-15 43 47

Gratisbiljetter till föreläsningar på Kulturcentrum för barn och unga (Svarta lådan, Pelarsalen) kan bokas fr.o.m. 6 november 10.00 via: 070-249 57 98 (hämtas på Kulturcentrum 10.00-16.00 och senast en halvtimme före föreläsningen)

Föreläsningarna på Umeå Folkets Hus (Tonsalen) är skolföreläsningar. Fördelas av kulturförvaltningen och ABF. I mån av plats är det möjligt att ta del av dem.

Adresser

Norrlandsoperan, *Operaplan 9*

Kulturcentrum för barn och unga,
Nygatan 36 (Gjallarhornet)

Umeå Folkets Hus, *Vasaplan*

Övrig information

*Föreläsning/workshop för skolan. Fördelas av kulturförvaltningen och ABF. I mån av plats är det möjligt att ta del av den.

Dockor i Norr

Nordisk dockteaterfestival

Umeå 7-11 november 2007

Under 20 år har jag producerat 20 pjäser för barn. Det kommer jag att fira med en internationell dockteaterfestival i Umeå. Jag har bjudit in professionella grupper från norra halvklotet och valt ut både vuxen-föreställningar och barnföreställningar som kommer att visa på bredden inom dockteatern.

Dockteatern, eller figurteatern, som norrmännen

så fyndigt kallar det, är en liten spirande krona i det svenska kulturlivet. Jag vill göda den och få den att växa! Dockan har en unik förmåga att tala till människan. Den är i sig ett konstverk, men har också ett eget liv. Jag vill bjuda dig på ett möte med levande dockor och figurer.

Välkomna till en spännande dockteaterfest!

Margareta Selander

Festivalgeneral
samt ledare för
Dockteater Månstjärnan

Arrangör:

Projektansvarig:

Föreningen Norden
Västerbotten

Huvudsponsor:

norden
Nordisk Kulturfond

Sponsorer:

Si.
Svenska institutet

KULTURRÅDET

Samarbetspartners: ABF, Kulturförvaltningen, Kulturcentrum för barn och unga, Kulturverket

Akseli Klonk

Akseli Klonk är en professionell dockteater som bildades 1998 i Uleåborg. Gruppen har utvecklat en karaktäristisk stil och deras mål är att förnya dockteatern i Finland.

www.akseliklonk.da.ru

Carmen

Fyra tjurfäktare hittar smuts-tvätt, som påminner dem om en man som hette Lucas.

Lucas var den bästa tjurfäktaren i Spanien och han var ypperlig på att tvätta kläder. Dessa fyra tjurfäktare berättar historien om Lucas. Prosper Merimée's vackra berättelse och Georges Bizets välklingande musik har här iklätt sig en ny tondräkt. Akseli Klonks *Carmen* bjuder på värme i rasande tempo, lysande kärlek, häftig tjurfäktning, danssteg och tvätt-dramatik.

Manus:	Prosper Merimée - Janne Kuustie
Regi:	Janne Kuustie
Dockor:	Virpi Tanskanen
Kostym:	Tarja Pekkala
Musik:	Georges Bizet - Mikko Karjalainen
Ljus:	Kimmo Korkala
Medverkande:	Tuomas Kumpulainen, Jouni Järvenpää, Tommi Saha, Sirpa Grip
Speltid:	50 minuter
Målgrupp:	Från 12 år
Språk:	Engelska
Biljettpris:	100 kr, ungdom/student 50 kr
Tid och plats:	Torsdag 20.00, <i>Black Box</i> Fredag 10.00* och 13.15*, <i>Black Box</i>

Prinsessans saga

Det här är inte en Törnrosahistoria. Den här prinsessan sover inte i hundra år, utan slåss mot drakar och hittar sig en prins. Hon har också en cykel som säger "tät-tät-tää". Hon är inte en traditionell och söt prinsessa.

Regi:	Janne Kuustie
Dockor:	Virpi Tanskanen
Musik:	Mikko Karjalainen
Medverkande:	Päivi Soini
Speltid:	30 minuter
Målgrupp:	Från 3 år
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Torsdag 9.00* och 10.00* <i>Vindeln</i> Lördag 13.00 och 15.00, <i>Svarta lådan</i> Söndag 14.00, <i>Västerbottens Museum</i>

Oi Ihana Panama (En resa till Panama)

Lilla Björn och Lilla Tiger lämnar sitt ombonade hem för att söka efter Panama, deras drömmars land, där allting luktar som bananer. Det behövs en hel del mod och en stark vänskap för att nå målet.

Regi:	Janne Kuustie
Speltid:	30 minutes
Målgrupp:	Från 3 år
Språk:	Finska
Tid och plats:	Torsdag 10.00*, <i>Pelarsalen</i>

4 Cutting Clever Brothers

Pjäsen bygger på en folksaga av Grimm om fyra fattiga bröder som går ut i världen för att pröva lyckan. Sagan om de fyra bröderna skildras genom dansteater kombinerad med

andra inslag.

Regi:	Janne Kuustie
Speltid:	25 min
Målgrupp:	Från 3 år
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Torsdag 14.00, <i>Pelarsalen</i>

Dockteater Månstjärnan

Dockteater Månstjärnan grundades 1987 av Margareta Selander. Under 20 år har gruppen producerat lika många föreställningar för barn.

www.manstjarnan.se

My Dance

I det nyfödda barnet finns rytmer, en rörelse som öppnar sig likt en blomma. På vägen till vuxenlivet förlorar vi något och börjar söka. Men inom oss groor ett frö av längtan. En längtan efter att finna vår egen rytm och de rätta stegen. Chandra behöver finna en väg. Hon går in i dansen och ikläder sig en kostym. Där möter hon sig själv fylld av drömmar, åtrå och skräck.

My Dance är en föreställning om identitet och skildrar utvecklingen från det nyfödda barnet till en vuxen människa.

www.mydance.se

Manus och regi:	Ingemar Selander Margareta Selander
Dockor och scenografi:	Ingemar Selander Margareta Selander
Musik:	Frida Selander, Maria Eklund
Sångtexter:	Frida Selander
Koreografi:	Jenny Selander
Ljus:	Bosse Thomasen
Medverkande:	Ingemar Selander Margareta Selander
Speltid:	45 minuter
Målgrupp:	Vuxna
Språk:	Engelska
Biljettpris:	120 kr, student 60 kr
Tid och plats:	Fredag 19.00, <i>Black Box</i> , Premiär! Lördag 15.00 <i>Black Box</i>

Buspalten

Om man ingenting har att göra och allting bara är tråkigt, då måste man hitta på hyss. Och att hitta på hyss är Buspalten bra på. I skogen bor gumman Klura och henne är det kul att leka. Men en dag hotas skogen av något okänt och Buspalten får en uppgift...

Manus, dockor och scenografi:	Maria Rehman Margareta Selander
Regi:	Maria Rehman Margareta Selander
Musik:	Frida Selander
Koreografi:	Jenny Selander
Medverkande:	Maria Rehman Margareta Selander
Speltid:	30 minuter
Målgrupp:	Från 3 år
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Onsdag 14.00 Premiär! och 15.00, <i>Svarta lådan</i>

Tittut Trollet

I skogen, bland stenar och stubbar, bor Trollet. Han är nyfiken på allt och vill gärna leka. Men vem vill leka med honom?

I skogen bor också många småkryp och andra djur. Somliga är bra på att leka tittut, andra hittar bra gömställen. Följ med Trollet på upptäcktsfärd i naturen! *Tittut Trollet* är en pjäs för de allra minsta med roliga rim och mycket musik.

Manus, dockor och regi:	Margareta Selander
Scenografi:	Ingemar Selander
Musik:	Frida Selander
Medverkande:	Margareta Selander
Speltid:	25 minuter
Målgrupp:	2-5 år
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Söndag 11.00 och 14.00, <i>Svarta lådan</i>

Katta i Sekken

Dockteatern Katta i Sekken har funnits sedan 1991 och håller till i Tönsberg söder om Oslo. Gruppen har de senaste åren arbetat med ett formspråk som hämtar idéer från populärkulturen, särskilt från tecknade serier och animerad film.

www.kattas.no

Ariel

Vem tål att se andras frihet? *Ariel* bygger på Göran Tunströms novell med samma namn. Föreställningen handlar om ett barn som föds med vingar. Den belyser barnets och människans möjligheter och berör ämnen som begränsning, otrygghet och ondska. Scenograf och dockmakare Patrick Maire har placerat spelarna i en scenisk låda fylld med minnen. Inne i lådan finns lysande vita scenbilder med skulpturer som kan ges liv och sättas i rörelse. Från utsidan projiceras en bildvärld i färger.

Regi:	Irina Niculescu
Manus:	Anne Helgesen
Dockor och scenografi:	Patrick Maire
Musik:	Terje Johannesen
Dataanimation:	Aslak Helgesen
Medverkande:	Pelle Ask och Anne Helgesen
Tekniker:	Jon Løvaas
Speltid:	50 minuter
Målgrupp:	Från 15 år
Språk:	Norska
Biljettpris:	120 kr, student 60 kr
Tid och plats:	Onsdag 19.00, <i>Black Box</i> Torsdag 10.00, <i>Black Box</i>

Bodies in motion

Utgångspunkten för *Bodies in motion* är Kjartan Slettemarks *Bodies-skulpturer*. Dockspelarna river bokstavligt talat ner konsten från galleriets vägg och ger den liv. Föreställningen har bl.a. spelats på världsfestivalen i Kroatien, där den väckte uppmärksamhet och diskussion. Kritiska röster hävdade att detta inte var teater, medan andra grät av glädje över att gränserna mellan konstarnas upphävdes.

Regi och dramaturgi:	Anne Helgesen
Dockor och kostym:	Agnes Schou
Musik:	Lars Bremnes
Text:	Ingjerd Skrede
Koreografi:	Margrete Kvalbein
Dockspelare:	Lars Wingård och Ingjerd Skrede
Speltid:	30 minuter
Målgrupp:	Från 10 år
Tid och plats:	Torsdag 9.00*, 10.00* och 13.00*, <i>Tonsalen</i>

Matkaulakkuteatteri (Kappsäcksteatern)

Kappsäcksteatern, som grundades 1980 av Leila Peltonen är en enkvinnas teater. Leilas pjäser bygger ofta på folksagor från andra länder. Kappsäcksteatern nyttjar även skuggspel och använder sig av olika typer av dockor som har tillverkats av vardagsobjekt.

Två berättelser från norr:

Den lilla renkalven

En samisk saga om mannen och kvinnan som längtade efter ett barn och fick en liten renkalv. Kalven växer och längtar ut till fjällen. Pjäsen handlar om frigörelse.

Haren och snön

En saga från mansi-kulturen om haren som blir förälskad i snön och förlorar sin älskade när våren kommer. Den berättar också om hur haren fick sin vinterpäls.

Dockor och scenografi:	Leila Peltonen
Tekniker:	Esa Peltonen
Musik:	Taito Hoffrén
Regi:	Mansi Stycz, Johanna Peltonen
Speltid:	30 minuter
Målgrupp:	Från 4 år
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Torsdag 9.00*, 13.00* och 18.00, <i>Svarta lädan</i> Fredag 9.00*, 13.00* och 16.00, <i>Svarta lädan</i>

Murmansk statliga dockteater

År 2008 firar Murmansk statliga dockteater sitt 75-års jubileum. Teatern utgörs av både äldre och yngre dockspelare, vilka är utbildade vid konsthögskolan i St Petersburg.

Gåsungen

Gåsungen är en klassisk rysk saga som skrevs 1936 av Nina Gernet. Det är berättelsen om två vänner, flickan Alionka och gåsungen Dorofei. En dag fångar räven Dorofei. Alionka räddar sin vän med hjälp av barnen i publiken.

Direktör:	Evgeni Sukhanov
Regi:	Tamara Volinkina
Musiker:	Peter Makarov
Medverkande:	Ekaterina Efremova Tatiana Smirnova Elena Uvarova Denis Dmitriev Denis Saveliev

Speltid:	50 minuter
Målgrupp:	Från 5 år
Språk:	Svenska
Biljettpris:	80 kr, barn 40 kr
Tid och plats:	Onsdag 14.00 och 17.00, <i>B-salen</i> Torsdag 9.00* och 13.15*, <i>B-salen</i> Fredag 9.00* och 13.15*, <i>B-salen</i> Lördag 11.00 och 14.00, <i>B-salen</i>

Sögusvuntan (Fickteatern)

Fickteatern bildades 1984 av Hallveig Thorlacius och är en kvinno teater. Hallveigs avsikt är att berätta de sagor som hon själv lyssnade på, när hon var barn och att låta barnen gå in i sagan med henne.

Världens minsta jätte

Världens minsta jätte är en enkel berättelse med några få dockor i en korg. När Hallveig kommer flygande från Island på sitt gamla paraply, med sitt teaterförkläde fyndigt nerpackad i en korg, blir hon väldigt förvånad. Alla berättelser har ramlat ut ur fickorna på hennes förkläde. Vad ska hon nu göra? Av en händelse upptäcker hon en osynlig trollficka, Gryla, som gömmer sig i en av fickorna. Gryla är den räddaste figuren i isländska folksagor. Hon livnär sig på stygga barn. Men nu för tiden har alla barn blivit så snälla, så hon håller på att svälta ihjäl. Nu har hon fallit ut ur sin ficka tillsammans med alla berättelser och här börjar problemen.

Manus:	Hallveig Thorlacius
Regi:	Helga Arnalds
Dockor:	Hallveig Thorlacius
Medverkande:	Hallveig Thorlacius
Speltid:	40 minuter
Målgrupp:	3-8 år
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Onsdag 13.30, <i>NUS Arva Kultur</i> 18.00, <i>Vännäs</i> Torsdag 9.30*, <i>Nordmaling</i> 12.00, <i>Hörnefors</i> Fredag 9.00* och 10.00*, <i>Tonsalen</i> Lördag 11.00 och 14.00, <i>Pelarsalen</i> Söndag 14.00, <i>Stadsbiblioteket</i>

Ögonblicksteatern

Ögonblicksteatern är en fri professionell teatergrupp från Umeå, Västerbotten. Den bildades 1974 och är en av Sveriges äldsta fria teatergrupper. Ögonblicksteatern spelar företrädesvis pjäser för barn och unga.

www.ogonblicksteatern.se

Voff!

Voff! handlar om en liten hund och framförs av en skådespelare med en handdocka.

Föreställningen skildrar känslor som glädje, saknad och närhet. I *Voff!* erbjuds bäbisar och små barn att tillsammans med sina föräldrar, uppleva ett lekfullt möte med teater.

Medverkande:	Karin Larson
Regi:	Ellenor Lindgren
Docka:	Love Larson
Scenografi/Kostym:	Madelene Edlund
Sömmerska:	Karin Ågren
Teknik:	Niklas Rudolfsson
Målgrupp:	5-12 mån resp. 1-2 åringar
Speltid:	30 minuter
Språk:	Svenska
Tid och plats:	Onsdag 13.30, <i>Pelarsalen</i>

Workshops, föreläsning och utställningar

Workshops

*Att tillverka en enkel docka i skumgummi **

Ledare: Hannele Scherling
Plats: Kulturcentrum för barn och unga, *Atején*
Tid: Torsdag 8 november 8.30-10.30, 12.00-14.00
Fredag 9 november 8.30-10.30

Dockteaterlek – improvisation med dockor på scen

Ledare: Maria Rehman
Plats: Kulturcentrum för barn och unga, *Sagorummet*
Ålder: från 6 år
Tid: Lördag 10 november 13.00-15.00
Söndag 11 november 12.00-14.00

Combinig dance and object theatre

Den här workshopen vill undersöka likheter och olikheter mellan figurteater och modern dans. Genom praktiska övningar kommer vi att studera ett objekts rörelseförmåga och kroppen som objekt.

Workshopen är öppen för alla över 16 år. Ingen förkunskap i dans krävs. Bekväma kläder att röra sig i rekommenderas. Föranmälan krävs 070-249 57 98.

Ledare: Janne Kuustie och Jouni Järvenpää
Plats: Kulturcentrum för barn och unga, *Pelarsalen*
Tid: Torsdag 8 november 15.00

Föreläsning

Närvaro

Föreläsning om hur man kan använda teater för att uppleva närvaro, rummet och en gemenskap i nuet.

Föreläsare: Anne Helgesen
Tid och plats: Onsdag 7 november 20.30, *Black Box*

Utställningar

Månstjärnan 20 år

Dockor från Dockteater Månstjärnans produktion.

Datum och plats: 7-11 november, Umeå Folkets Hus, *Tonsalen*
1-30 november, filialbiblioteken i Umeå

Dockor från Kalix och Kulturcentrum

Datum och plats: 7-11 november, Kulturcentrum för barn och unga

Rosmari och djuren

Ett samarbete mellan Dockteater Månstjärnan, Sandviksskolan, Skärgårdsskolan, Östra gymnasiet, Kulturverket och Holmsunds bibliotek.

Datum och plats: 5-19 november, Stadsbibliotekets barnavdelning

E4 - V. Esplanaden

V. Järnvägsallén

Götgatan

Rådhusplanaden

V. Norrlandsgatan

Norrlandsoperan
Operaplan 9

Skolgatan

Stadsbiblioteket
Rådhusplanaden 6A

Umeå Folkets Hus
Vasaplan

V. Kyrkogatan

Kungsgatan

Kulturcentrum
för barn och unga
Nygatan 36
(Gjallarhornet)

Storgatan

Vasagatan

Umeälven

Schema

	Onsdag 7 nov	Torsdag 8 nov	Fredag 9 nov	Lördag 10 nov	Söndag 11 nov
9.00		Berättelser från norr*, <i>Svarta lådan</i> Gåsungen*, <i>B-salen</i> Bodies in motion*, <i>Tonsalen</i> Prinsessans saga*, <i>Vindeln</i>	Berättelser från norr*, <i>Svarta lådan</i> Gåsungen*, <i>B-salen</i> Världens minsta jätte*, <i>Tonsalen</i>		
9.30		Världens minsta jätte*, <i>Nordmaling</i>			
10.00	Invigning, <i>Tonsalen</i>	Oi Ihana Panama*, <i>Pelarsalen</i> Ariel, <i>Black Box</i> Bodies in motion*, <i>Tonsalen</i> Prinsessans saga*, <i>Vindeln</i>	Världens minsta jätte*, <i>Tonsalen</i> Carmen*, <i>Black Box</i>		
11.00				Världens minsta jätte, <i>Pelarsalen</i> Gåsungen, <i>B-salen</i>	Tittut Trollet, <i>Svarta lådan</i>
12.00	Utställning, <i>Tonsalen</i>	Världens minsta jätte, <i>Hörnefors</i>			
13.00		Berättelser från norr*, <i>Svarta lådan</i> Bodies in motion*, <i>Tonsalen</i>	Berättelser från norr*, <i>Svarta lådan</i>	Prinsessans saga, <i>Svarta lådan</i>	
13.15		Gåsungen*, <i>B-salen</i>	Gåsungen*, <i>B-salen</i> Carmen*, <i>Black Box</i>		
13.30	Voff!, <i>Pelarsalen</i> Världens minsta jätte, <i>NUS</i>				
14.00	Buspalten, <i>Svarta lådan</i> Premiär! Gåsungen, <i>B-salen</i>	4 Cutting Clever Brothers, <i>Pelarsalen</i>		Världens minsta jätte, <i>Pelarsalen</i> Gåsungen, <i>B-salen</i>	Tittut Trollet, <i>Svarta lådan</i> Världens minsta jätte, <i>Stadsbiblioteket</i> Prinsessans saga, <i>Västerbottens museum</i>
15.00	Buspalten, <i>Svarta lådan</i>	Workshop "Combining dance and object theatre", <i>Pelarsalen</i>		Prinsessans saga, <i>Svarta lådan</i> My Dance, <i>Black Box</i>	
16.00			Berättelser från norr, <i>Svarta lådan</i>		
17.00	Gåsungen, <i>B-salen</i>				
18.00	Världens minsta jätte, <i>Vännäs</i>	Berättelser från norr, <i>Svarta lådan</i>			
19.00	Ariel, <i>Black Box</i>		My Dance, <i>Black Box</i> , Premiär!		
20.00		Carmen, <i>Black Box</i>			
20.30	Föredrag, <i>Black Box</i>				